

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.4.3.2025

Pan
Robert Borkowski
Prezes Zarządu
LAITO spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością
ul. Szkolna 48
05-080 Hornówek

Wystąpienie pokontrolne

P/25/006

Zapewnienie powszechnego dostępu do internetu szerokopasmowego w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej
[ul. Filtrowa 57 | [02-056 Warszawa]
Tel. +48 [22 444 53 08] | [kap@nik.gov.pl] | www.nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

LAITO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością¹

ul. Szkolna 48, 05-080 Hornówek

Kierownik jednostki kontrolowanej

Robert Borkowski, Prezes Zarządu, od 10 lutego 2019 r. do chwili obecnej

Zakres przedmiotowy kontroli

Realizacja projektu w zakresie budowy lub rozbudowy lub modernizacji sieci w ramach Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy na lata 2021 – 2027² oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w projekcie efektów

Okres objęty kontrolą

Od 1 stycznia 2021 r. do 7 listopada 2025 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej

Kontrolerzy

1. Tomasz Kwitowski, Doradca techniczny,
upoważnienie do kontroli nr KAP/69/2025 z dnia 3 września 2025 r.

2. Arkadiusz Kuliński, Starszy inspektor kontroli państwowej,
upoważnienie do kontroli nr KAP/68/2025 z dnia 3 września 2025 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Wpisana do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych pod numerem 10534 w dniu 26 czerwca 2013 r., dalej: Spółka lub Beneficjent.

² Dalej: FERC.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Spółkę projektu pn. „Budowa ultraszybkiej sieci szerokopasmowej na terenie województwa mazowieckiego w zakresie obszaru nr 5.14.08.a”⁵. Projekt finansowany ze środków FERC był realizowany zgodnie z postanowieniami Umowy o dofinansowanie⁶. Osiągnięto zaplanowane na okres pierwszych 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia realizacji Projektu, określone we Wniosku o dofinansowanie⁷, rezultaty w zakresie zapewnienia dostępu do internetu szerokopasmowego.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Spółka realizowała Projekt w oparciu o aktualizowany w dniu 23 lipca 2024 r. harmonogram prac określony w Umowie o dofinansowanie. Beneficjent osiągnął w terminie, tj. do 24 stycznia 2025 r. kamień milowy nr 1 określony we Wniosku o dofinansowanie⁸. Beneficjent był zobowiązany, w ramach zadania 1 do budowy sieci szerokopasmowej i objęcia zasięgiem 100% punktów adresowych, a w ramach zadania 2 do realizacji 100% wartości inwestycji własnej zadeklarowanej w Projekcie. Spółka do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 7 listopada 2025 r. zrealizowała 1419 przyłączy (punktów adresowych) w ramach projektu sieci szerokopasmowej⁹ dla zadania 1¹⁰, oraz 10 punktów adresowych dla zadania 2. Stanowiło to odpowiednio 18,6% i 17,5% wszystkich punktów adresowych dla ww. zadań, określonych we Wniosku o dofinansowanie. W okresie objętym kontrolą udostępniona przez Spółkę infrastruktura szerokopasmowa działała sprawnie, a występujące awarie miały charakter jednostkowy. Projekt promowano m.in. poprzez media społecznościowe, stronę internetową, a także za pomocą tablic informacyjnych w gminie Serock. Działania promocyjne podejmowane w okresie realizacji Projektu pozostawały zgodne z Umową o dofinansowanie. Wydatki poniesione w ramach Projektu były zgodne z jego zakresem rzeczowym i zostały poniesione w okresie kwalifikowalności na cele określone w Umowie o dofinansowanie i Wniosku o dofinansowanie. Do dnia zakończenia kontroli rozliczono wydatki kwalifikowalne na kwotę 4 241,3 tys. zł (10,5% wydatków zaplanowanych), w tym kwota dofinansowania wynosiła 1 690,4 tys. zł (10,5% wydatków zaplanowanych). Beneficjent prawidłowo przekazywał wymagane przepisami ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu i rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych¹¹ informacje do prowadzonego przez

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Projekt. Obszar nr 5.14.08.a obejmuje gminy Serock i Wieliszew.

⁶ Nr FERC.01.01-IP.01-0002/23-00 z 25 stycznia 2024 r. (dalej: Umowa o dofinansowanie).

⁷ Nr FERC.01.01-IP.01-0002_23 z 19 września 2023 r.

⁸ W ramach każdego z zadań Beneficjent zobowiązany jest zrealizować 3 kamienie milowe. Wartości kamieni milowych określone są narastająco aż do osiągnięcia 100% zobowiązania objęcia zasięgiem punktów adresowych i zrealizowania 100 % wartości Inwestycji własnej (jeśli dotyczy). Termin realizacji kamieni oraz wartości docelowe w Zadaniu 1. oraz 2. wynoszą dla kamienia milowego 1 — 12 miesięcy od podpisania Umowy o Dofinansowanie lub rozpoczęcia realizacji Projektu (w zależności, które zdarzenie nastąpi wcześniej), wartość docelowa to: 15% ze 100% liczby punktów adresowych do objęcia zasięgiem / realizacji wartości Inwestycji własnej.

⁹ Z tego 1434 lokali mieszkalnych oraz 68 przedsiębiorstw. Liczba punktów adresowych nie sumuje się z liczbą lokali mieszkalnych, gdyż jeden punkt adresowy może zawierać więcej niż jeden lokal mieszkalny.

¹⁰ Budowa sieci szerokopasmowej.

¹¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 311 ze zm., dalej: megaustawa.

Ministra Cyfryzacji systemu SIDUSIS¹². Stwierdzono jedną nieprawidłowość, polegającą na nieprzekazaniu Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej za pomocą systemu PIT¹³, w terminie do dnia 15 września 2025 r., zgodnie ze stanem na dzień 30 czerwca 2024 r. informacji o infrastrukturze telekomunikacyjnej, co było niezgodne z art. 29 ust. 2 megaustawy. W ocenie NIK, stwierdzona nieprawidłowość nie miała wpływu na prawidłową i terminową realizację Projektu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja przez Spółkę projektu nr FERC.01.01-IP.01-0002/23-00

1. Beneficjent, do dnia zakończenia czynności kontrolnych, prawidłowo i zgodnie z Umową o dofinansowanie oraz zaktualizowanym harmonogramem realizował Projekt w ramach działania 1.1, programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027¹⁴. Rozpoczęcie realizacji Projektu nastąpiło z dniem 25 stycznia 2024 r. Przedmiotowa umowa była trzykrotnie aneksowana (22 lipca 2024 r., 14 stycznia 2025 r. i 14 kwietnia 2025 r.). Aneksem z nr 1 z 22 lipca 2024 r. ustalono okres realizacji Projektu od 25 stycznia 2024 r. do 24 stycznia 2027 r., aneksem nr 2 z 14 stycznia 2025 r. doprecyzowano Umowę o dofinansowanie w zakresie barier inwestycyjnych oraz listy dodatkowej punktów adresowych, natomiast w aneksie nr 3 z 14 kwietnia 2025 r. dokonano waloryzacji stawek jednostkowych punktów adresowych. Łączna wartość Projektu wyniosła 24 102,6 tys. zł. Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych Projektu została ustalona na poziomie 20 155,0 tys. zł, z czego kwota dofinansowania to 16 065,6 tys. zł (79,7%)¹⁵. Celem Projektu jest zapewnienie dostępu gospodarstwom domowym, przedsiębiorstwom oraz innym podmiotom ultraszybkiego internetu szerokopasmowego, wysokiej jakości infrastruktury telekomunikacyjnej i nowoczesnych usług łączności elektronicznej na terenie województwa mazowieckiego w zakresie obszaru nr 5.14.08.a. Beneficjent w ramach Projektu zobowiązany był do wybudowania dla zadania 1: 7614 punktów adresowych, w tym 7711 gospodarstwa domowe i 438 przedsiębiorstwa¹⁶, a dla zadania 2: 57 punktów adresowych, w tym 63 gospodarstwa domowe i 7 przedsiębiorstw. Jednocześnie w ramach Projektu abonamentem na szerokopasmowy internet objętych miało być 3161 lokali mieszkalnych i 149 przedsiębiorstw. Do realizacji ww. celów

¹² System Informacyjny o Dostępie do Usług Stacjonarnego internetu Szerokopasmowego. Przedsiębiorcy przekazują do SIDUSIS informacje o: podmiocie dostarczającym usługę, rodzaju usługi - detalicznej lub hurtowej, maksymalnej przepustowości oferowanej usługi, medium transmisyjnym infrastruktury telekomunikacyjnej, danych kontaktowych przedstawiciela podmiotu, o którym mowa w pkt 1 (ale gdzie jest ten punkt 1?), umożliwiających zamówienie usługi, adresie strony internetowej zawierającej ofertę z cennikiem oraz aktualizują te informacje.

¹³ Punkt Informacyjny ds. Telekomunikacji to system teleinformatyczny służący do gromadzenia, przetwarzania, prezentowania i udostępniania informacji o infrastrukturze telekomunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych, budynkach umożliwiających kolokację oraz istniejącej i planowanej infrastrukturze technicznej i kanałach technologicznych. Przedsiębiorcy przekazują aktualne, zgodne ze stanem faktycznym, kompletne oraz adekwatne do potrzeb wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1 (ale gdzie jest ten ustęp? do czego my to odnosimy) (sporządzenia przez Prezesa UKE odpowiedniej inwentaryzacji informacji), informacje o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu oraz posiadane w postaci elektronicznej informacje o przebiegu innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu, informacje o posiadanych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, obiektach budowlanych umożliwiających kolokację, świadczonych usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu, usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu.

¹⁴ Dalej: FERC.

¹⁵ Po waloryzacji na podstawie aneksu nr 3 z 14 kwietnia 2025 r.

¹⁶ Punkt adresowy obejmuje niekiedy więcej niż jeden lokal mieszkalny lub przedsiębiorstwo.

i wskaźników Beneficjent zobowiązany był wykorzystać dwa węzły dostępowe¹⁷, w tym jeden, który zaplanowano do wybudowania w trakcie realizacji Projektu¹⁸.

Spółka, zgodnie z harmonogramem określonym w Umowie o dofinansowanie, zrealizowała do 31 stycznia 2025 r. pierwszy kamień milowy. Beneficjent, w ramach pierwszego kamienia milowego, zrealizował i rozliczył 1358 punktów adresowych¹⁹ z 7614 zaplanowanych dla zadania 1²⁰ (17,8%) oraz 10 punktów adresowych²¹ z 57 zaplanowanych dla zadania 2²². Poniesione wydatki dotyczące zadania 2 wyniosły 650,8 tys. zł, tj. 16,5% z zaplanowanej kwoty. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych²³ Spółka zrealizowała łącznie 1419 punktów adresowych z 7614 zaplanowanych dla zadania 1 (18,6%). Z kolei liczba punktów adresowych oraz kwota wydatków poniesionych w zadaniu 2 nie zmieniła się. W wyniku badania 10 punktów adresowych²⁴ NIK ustaliła, że w każdym przypadku Spółka, przed zraportowaniem zrealizowanych punktów adresowych do CPPC, potwierdzała prawidłowe wykonanie prac protokołami odbioru. Spółka posiadała dokumentację dla wszystkich badanych punktów adresowych, w tym m.in. dotyczące zlecenia prac spawalniczych, protokoły odbioru prac spawalniczych, druki przyjęcia środków trwałych (OT). Siedem z 10 badanych punktów adresowych (70%) realizowanych było metodą napowietrzną. W trzech punktach adresowych, które realizowano metodą doziemną, prace były ewidencjonowane w starostwie powiatowym, a Beneficjent posiadał oświadczenie geodety o zgłoszeniu do Powiatowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego.

W Projekcie dokonano usunięcia (wyczernienia²⁵) łącznie 155 punktów adresowych, co stanowiło 2,02% wszystkich punktów objętych Projektem. Spółka nie wniosowała o ich usunięcie, a wyczernienia dokonała w całości CPPC²⁶.

Spółka, w procesie budowy infrastruktury światłowodowej, realizowała inwestycję z zastosowaniem technologii doziemnej, napowietrznej lub mieszanej, zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumencie pn. „Wymagania dla Sieci KPO/FERC”. Łączna długość wybudowanej sieci telekomunikacyjnej po zakończeniu Projektu powinna wynosić 443 km, w tym 213 km sieć doziemna oraz 212 km sieć napowietrzna na obcej infrastrukturze. Pozostałe 18 km to dzierżawa obcej kanalizacji kablowej. Spółka, do 13 października 2025 r., wybudowała 45,8 km sieci światłowodowej, w tym 36,6 km stanowiły sieci napowietrzne i 9,2 km sieci doziemne. Stanowiło to 10,3% łącznej długości sieci telekomunikacyjnej określonej we Wniosku o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 5-17, 22-99, [DVD: pliki 183-190, 254-389])

2. Według stanu na dzień 7 listopada 2025 r. zrealizowana dotąd sieć szerokopasmowa była już w części wykorzystywana. Beneficjent do tego dnia podpisał 65 umów na świadczenie usług

¹⁷ Węzeł dostępowy to element sieci szerokopasmowej, w którym sygnał dostarczany przez sieć szkieletową lub dystrybucyjną jest rozdzielany i udostępniany użytkownikom końcowym za pomocą infrastruktury dostępowej

¹⁸ Jeden z węzłów dostępowych istniał w momencie rozpoczęcia Projektu i należał do Beneficjenta.

¹⁹ 1370 lokali mieszkalnych oraz 62 przedsiębiorstwa.

²⁰ Wymagane co najmniej 15% punktów adresowych objętych zasięgiem.

²¹ 10 lokali mieszkalnych oraz dwa przedsiębiorstwa.

²² Wymagane co najmniej 15% realizacji wartości inwestycji własnej.

²³ Do 7 listopada 2025 r.

²⁴ Doboru próby dokonano losowo. Próba obejmowała punkty adresowe wykazane we wnioskach o płatność, które zostały zaakceptowane i rozliczone przez CPPC.

²⁵ Wyczernienie punktu adresowego stanowi barierę inwestycyjną i polega na usunięciu punktu adresowego przez CPPC z zatwierdzonego zakresu rzeczowego projektu po zawarciu umowy o dofinansowanie.

²⁶ Beneficjent, do dnia zakończenia czynności kontrolnych, nie stwierdził istnienia infrastruktury szerokopasmowej do świadczenia usługi Internetu na obszarze objętym Projektem.

dostępu do internetu, co stanowiło 4,54% wszystkich objętych siecią punktów adresowych. Oględziny 10 punktów adresowych²⁷, w których świadczone były usługi dostępu do internetu przez Spółkę potwierdziły istnienie oraz zgodność wykonania przyłączy światłowodowych z dokumentacją techniczną. Zakres oględzin nie pozwalał na weryfikację parametrów transmisyjnych ani działania usługi. Oznaczenia umieszczone w punktach adresowych były prawidłowe i spełniały wymagania określone w Umowie o dofinansowanie²⁸. Umowy na świadczenie usług dostępu do internetu pod tymi adresami podpisywano co najmniej po 30 dniach od opublikowania oferty hurtowej na stronie internetowej Spółki, co było zgodne z „Wymaganiami dla Sieci KPO/FERC”. Ustalono, że Spółka analizowała poziom zainteresowania ze strony gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w zakresie podłączenia do infrastruktury telekomunikacyjnej budowanej w ramach Projektu. Według wyjaśnień Prezesa LAITO, *na obszarze 5.14.08.a zidentyfikowano różne zainteresowanie usługami w zależności od sposobu wykorzystywania nieruchomości. Na terenach rekreacyjnych (działkach w rejonie Jeziora Zegrzyńskiego), gdzie właściciele przebywają okresowo - głównie w miesiącach wiosenno-letnich, zainteresowanie jest znikome. Na terenach zamieszkałych całorocznie (nowe domy, osiedla, segmenty), zainteresowanie jest na średnim poziomie. Bardzo często osoby posiadają już internet mobilny, który im w zupełności wystarcza. Oczywiście zdarzają się osoby zamieszkujące w takim terenie, gdzie sieć 4G lub 5G ma słaby zasięg i mieszkańcy wręcz oczekują szybkiego podłączenia do nowo wybudowanej sieci. Wówczas na etapie zbierania zgód, pracownicy Laito sp. z o.o. tworzą wstępne zestawienie zainteresowanych adresów. Po wybudowaniu sieci i zakończeniu wymaganego okresu informacyjnego na stronie: <https://laito.pl/oferta-hurtowa> istnieje dopiero możliwość podłączenia takiego klienta. Na terenach, gdzie zainteresowanie dostępem do ultraszybkiego internetu jest niskie, Laito sp. z o.o. stara się zachęcić klientów głównie poprzez działania marketingowe tj. informacje w mediach społecznościowych (FB, Instagram, LinkedIn), ulotki informacyjne, spotkania z władzami lokalnymi, sołtysami, mieszkańcami oraz działkowcami. Na dotychczasowym etapie prac podłączono do nowo wybudowanej sieci wszystkie gospodarstwa domowe oraz przedsiębiorstwa, które wyraziły taką chęć.*

(akta kontroli str. 11-17, 273-396, [DVD: pliki 411-414])

3. W strukturze organizacyjnej Beneficjenta wyodrębniono Dział Serwisu, w zakresie którego pozostawała obsługa zgłoszeń technicznych zgłaszanych przez abonentów Spółki. W zasadach organizacji pracy i podziału obowiązków ww. Działu wskazano pełnienie całodobowych dyżurów stacjonarnych i wyjazdowych, a działania zaradcze podejmowano w oparciu o *Schemat rozwiązywania problemów technicznych*.

W okresie objętym kontrolą wybudowana przez Spółkę w ramach Projektu infrastruktura zapewniająca dostęp do szerokopasmowego internetu działała sprawnie, a występujące awarie miały charakter incydentalny. Łącznie Beneficjent zarejestrował trzy zgłoszenia dotyczące problemów technicznych. W dwóch przypadkach stwierdzono brak internetu, czego bezpośrednią przyczyną był uszkodzony kabel światłowodowy. W trzecim przypadku zgłoszono zanik obrazu w telewizorze, co jednak nie było związane z infrastrukturą światłowodową. Zarówno naprawa uszkodzonych kabli, jak i przywrócenie funkcjonowania internetu następowało w dniu zgłoszenia

²⁷ Doboru próby dokonano losowo.

²⁸ W przypadku sieci napowietrznych oznaczenia znajdowały się na mufach kablowych zamontowanych na latarniach gminnych, natomiast w przypadku sieci doziemnych oznaczenia były naklejone na szafy telekomunikacyjne.

awarii. Zidentyfikowane problemy nie miały charakteru systemowego czy powtarzającego się, lecz dotyczyły sytuacji jednostkowych i wystąpiły na różnych odcinkach sieci.

Ogłędzinami objęto węzeł dostępowy *PWR SEROCK* w postaci szafy telekomunikacyjnej, który należał do Spółki przed rozpoczęciem prac projektowych. Węzeł dostępowy został zmodernizowany na potrzeby Projektu poprzez umieszczenie OLT²⁹. Przewody elektryczne były zaizolowane i nie stwierdzono widocznych uszkodzeń.

(akta kontroli str. 11-17, 273-283 [DVD: pliki 251-253])

4. Podejmowane przez Beneficjenta w okresie realizacji Projektu działania promocyjne były zgodne z Umową o dofinansowanie. Spółka umieściła dwie tablice informacyjne na obszarze objętym działaniami projektowymi. Dodatkowo Projekt promowany był w mediach społecznościowych Beneficjenta³⁰, gdzie zamieszczano posty informacyjne ze wskazaniem programu, z którego pochodziły środki dofinansowania. Beneficjent prowadził również swoją stronę internetową, na której utworzono podstronę dedykowaną realizowanemu Projektowi z oznaczeniami pochodzenia środków³¹. Znak programu FERC znajdował się także w siedzibie Beneficjenta oraz w biurze obsługi klienta zlokalizowanym w innej lokalizacji.

(akta kontroli str. 5-10, [DVD: pliki 226-250])

5. W okresie objętym kontrolą Spółka złożyła do CPPC siedem wniosków o płatność, w tym jeden wniosek sprawozdawczy³². We wnioskach tych rozliczono wydatki kwalifikowalne na kwotę 4241,3 tys. zł, w tym kwota dofinansowania wynosiła 1690,4 tys. zł (10,5% całości zaplanowanej kwoty dofinansowania). Badaniem prawidłowości wykorzystania środków w ramach Projektu objęto środki wykazane w dotychczas złożonych wnioskach o płatność. Badanie wykazało, że:

- środki zostały wydatkowane na cele określone w Umowie o dofinansowanie i Wniosku o dofinansowanie Projektu,
- wydatki wskazane w złożonych wnioskach o płatność jako kwalifikowalne zostały poniesione zgodnie z zasadami kwalifikowania wydatków i w okresie kwalifikowalności,
- informacje zawarte we wnioskach o płatność były zgodne z rzeczowym i finansowym zakresem realizacji Projektu,

²⁹ Optical Line Termination – urządzenie telekomunikacyjne stosowane w sieciach światłowodowych, stanowiące punkt, w którym kończy się infrastruktura operatora i rozpoczyna dystrybucja sygnału do użytkowników końcowych. OLT zarządza ruchem, sygnałem i komunikacją pomiędzy siecią operatora a odbiorcami usług.

³⁰ Facebook, LinkedIn, Instagram.

³¹ Projekt podstrony został zaakceptowany przez Wydział Komunikacji Departamentu Strategii CPPC w dniu 19 września 2024 r.

³² Wniosek numer: FERC.01.01-IP.01-0002/23-001-02 za okres od 2024-01-25 do 2024-07-22 (wydatki ogółem 63 tys. zł, w tym wnioskowana kwota refundacji 25,3 tys. zł); Wniosek numer: FERC.01.01-IP.01-0002/23-002-03 za okres od 2024-07-23 do 2024-10-21 (wniosek sprawozdawczy na kwotę 0,00 zł); Wniosek numer: FERC.01.01-IP.01-0002/23-003-03 za okres od 2024-10-22 do 2024-12-06 (wydatki ogółem 515,5 tys. zł, w tym wnioskowana kwota refundacji 205,5 tys. zł); Wniosek numer: FERC.01.01-IP.01-0002/23-004-02 za okres od 2024-12-07 do 2025-01-10 (wydatki ogółem 468,0 tys. zł, w tym wnioskowana kwota refundacji 186,5 tys. zł); Wniosek numer: FERC.01.01-IP.01-0002/23-005-04 za okres od 2025-01-11 do 2025-01-31 (wydatki ogółem 487,7 tys. zł, w tym kwalifikowalne 379,0 tys. zł, w tym wnioskowana kwota refundacji 151,1 tys. zł); Wniosek numer: FERC.01.01-IP.01-0002/23-006-01 za okres od 2025-02-01 do 2025-02-21 (wydatki ogółem 3 046,0 tys. zł, w tym kwalifikowalne 2 504,0 tys. zł, w tym wnioskowana kwota refundacji 997,9 tys. zł); Wniosek numer: FERC.01.01-IP.01-0002/23-007-02 za okres od 2025-02-22 do 2025-05-31 (wydatki ogółem 311,3 tys. zł, w tym wnioskowana kwota refundacji 124,1 tys. zł).

- wnioski o płatność oraz dokumenty niezbędne do rozliczenia Projektu oraz harmonogramy płatności, składano za pośrednictwem Centralnego systemu teleinformatycznego CST2021,
- Projekt był rozliczany według stawek jednostkowych określonych we Wniosku o dofinansowanie i zgodnie z Wyciągiem z metodyki stawek jednostkowych stanowiącym załącznik nr 4 do Umowy o dofinansowanie,
- we wnioskach o płatność wykazano wykonanie kamieni milowych i osiągnięcie wskaźników produktu, określonych we Wniosku o dofinansowanie (stopień realizacji wskaźnika produktu nr 1 Dodatkowe lokale mieszkalne dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości wyniósł 1434 wobec zakładanej wartości docelowej 7711, tj. 18,6%; wskaźnika nr 3 Dodatkowe przedsiębiorstwa dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości 68 z 438, tj. 15,53%; wskaźnika nr 4 Dodatkowe punkty adresowe dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości 1419 z 7614, 18,64%; wskaźnika nr 5 Liczba węzłów dostępowych 1 z 2, tj. 50%³³;
- zakres zrealizowanych prac każdorazowo potwierdzano dokumentacją, w szczególności protokołami odbioru, dokumentami przyjęcia środka trwałego – OT, oświadczeniami geodety o zgłoszeniu do zasobów, oświadczeniami LAITO, projektami wybudowanej sieci, zbiorczą tabelą przyłączy;
- każdy kolejny wniosek o płatność składany był w terminie do sześciu miesięcy od dnia złożenia poprzedniego wniosku o płatność.

(akta kontroli str. 100-272, [DVD: pliki 390-410])

6. Na podstawie analizy siedmiu wniosków o płatność złożonych w okresie objętym kontrolą przez Spółkę do CPPC oraz siedmiu pism CPPC zatwierdzających wnioski o płatność ustalono, że CPPC nie stwierdziła nieprawidłowo poniesionych wydatków, w tym wydatków niekwalifikowalnych. Spółka nie dokonywała również zwrotu środków wydatkowanych w ramach Projektu. CPPC zatwierdziła wszystkie wnioski o płatność złożone przez Beneficjenta i zaakceptowała harmonogramy płatności złożone wraz z wnioskami o płatność za pośrednictwem systemu CST202.

Do 7 listopada 2025 r. miały miejsce dwie kontrole Projektu, przeprowadzone przez CPPC jako Instytucję Pośredniczącą³⁴ oraz Urząd Komunikacji Elektronicznej³⁵ na zlecenie CPPC.

CPPC przeprowadziło kontrolę planową w zakresie m.in. rzeczowego stanu zaawansowania projektu, zgodności realizacji projektu z umową o dofinansowanie, wnioskiem o dofinansowanie i harmonogramem, a także stopnia realizacji zakładanych wskaźników w projekcie. Zalecenia pokontrolne zawarte w Informacji Pokontrolnej z 23 grudnia 2024 r. (FERC.01.01-IP.01-0002/23-002-INF) wskazywały na potrzebę intensyfikacji prac w zakresie pierwszego kamienia milowego oraz przekazania planu/raportu z informacją o wykonanych pracach oraz o przyszłych pracach zaplanowanych w zakresie pierwszego kamienia milowego ze wskazaniem terminu ich realizacji. W odpowiedzi na zalecenia CPPC, Spółka 15 stycznia 2025 r. poinformowała, że w grudniu 2024 r. i styczniu 2025 r. złożono dwa wnioski o płatność uwzględniające łącznie 221 punktów adresowych

³³ Zakładana wartość docelowa wskaźnika nr 2 Dodatkowe podmioty objęte dostępem do sieci szerokopasmowej o bardzo dużej przepustowości wynosiła 0,0.

³⁴ Kontrola planowa nr FERC.01.01-IP.01-0002/23-002.

³⁵ Dalej: UKE.

dysponujących szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości, a także o planowanym złożeniu w styczniu i lutym 2025 r. kolejnych wniosków o płatność dla punktów adresowych wymaganych do osiągnięcia pierwszego kamienia milowego. Poinformowano również o zintensyfikowaniu prac w projekcie polegających na wprowadzeniu wewnętrznych zmian organizacyjnych (zmiana Kierownika Projektów, przypisanie nowych ról i odpowiedzialności), zatrudnieniu dodatkowej osoby do Zespołu Projektowego i dwóch osób do zbierania zgód w terenie, zleceniu prac nowym podwykonawcom (firma świadcząca usługi spawania światłowodów), wprowadzeniu nowego programu magazynowego, a także o trwających pracach odbiorowych zrealizowanych już punktów adresowych na terenie gminy Serock. Zespół Kontrolujący przeanalizował informacje przekazane 15 stycznia 2025 r. i uznał, że zalecenie pokontrolne zostało w pełni wdrożone. Spółka nie musiała wdrażać planu naprawczego.

UKE przeprowadziło kontrolę doraźną na zlecenie CPPC w zakresie m.in. weryfikacji, czy zbudowana infrastruktura została wykonana w zakresie aspektów technicznych zgodnie z umową o dofinansowanie oraz zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentacji konkursowej, czy zbudowana infrastruktura umożliwia efektywny dostęp hurtowy dla innych przedsiębiorców zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentacji konkursowej i umową o dofinansowanie. W Informacji Pokontrolnej z 3 grudnia 2024 r. (FERC.01.01-IP.01-0002/23-001-INF) nie sformułowano zaleceń pokontrolnych. W podsumowaniu wyników kontroli stwierdzono m.in., że Zespół Kontrolny przeprowadził oględziny całości wybudowanej sieci na danym etapie, a próbka sieci, która została poddana kontroli, zbudowana została w technologii napowietrznej. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w nadmiarowości okablowania światłowodowego. Wyniki pomiarów jakościowych potwierdziły prawidłowe działanie sieci.

(akta kontroli str. 5-10, 100-272, [DVD: pliki 191-199, 390-410])

7. Analiza wniosku o płatność³⁶ do Projektu za okres od 1 lutego 2025 r. do 21 lutego 2025 r. i załączonej do niego dokumentacji potwierdzającej zakres wykonanych prac (protokoły odbioru prac, oświadczenia geodety o zgłoszeniu do zasobów, projekty wybudowanej sieci w postaci wektorowej SHP (systemy informacji geograficznej, wgrane do systemu SIMBA), dokumenty OT (przyjęcie środka trwałego do użytkowania), zbiorcza tabela przyłączy, oświadczenia Spółki) wykazała, że w ramach realizacji Projektu osiągnięto zakładane efekty i rezultaty: we wniosku o płatność wykazano wykonanie kamieni milowych i osiągnięcie wskaźników produktu, określonych we Wniosku o dofinansowanie na poziomie 15% (stopień realizacji wskaźnika produktu nr 1 Dodatkowe lokale mieszkalne dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości wyniósł 1370 wobec zakładanej wartości docelowej 7711, tj. 17,77%; wskaźnika produktu nr 3 Dodatkowe przedsiębiorstwa dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości 62 z 438, tj. 14,16%; wskaźnika produktu nr 4 „Dodatkowe punkty adresowe dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości” 1358 z 7614, 18,64%; wskaźnika produktu nr 5 Liczba węzłów dostępowych 1 z 2, tj. 50%.

(akta kontroli str. 237-272, [DVD: pliki 4-182])

³⁶ Nr wniosku FERC.01.01-IP.01-0002/23-006-02.

8. Beneficjent w okresie od 10 stycznia 2024 r. do 4 października 2025 r. przekazywał do SIDUSIS prowadzonego przez Ministra Cyfryzacji dane, o których mowa w art. 29k ust. 1 megaustawy. Przekazanie danych następowało w terminie do 10 dnia kolejnego miesiąca, według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego.

9. W 2024 r. Beneficjent terminowo, tj. do dnia 31 marca³⁷ (28 marca 2024 r.) oraz do dnia 15 września³⁸ (28 sierpnia 2024 r.), przekazał Prezesowi UKE za pośrednictwem systemu PIT informacje, o których mowa w art. 29 ust. 2 megaustawy. Z kolei w 2025 roku Beneficjent przekazał Prezesowi UKE ww. informacje tylko raz, tj. w terminie do dnia 31 marca zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2024 roku (31 marca 2025 r.). Nie przekazał natomiast informacji zgodnie ze stanem na dzień 30 czerwca 2025 r. (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 5-21, 397-409, [DVD: pliki 200-225])

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono, że Beneficjent nie przekazał Prezesowi UKE za pośrednictwem systemu PIT informacji o infrastrukturze telekomunikacyjnej w terminie do 15 września 2025 r. zgodnie ze stanem na dzień 30 czerwca 2025 r., co było niezgodne z art. 29 ust. 2 i ust. 2a megaustawy.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 megaustawy w celu realizacji obowiązku ustalonego w ust. 1 m.in. przedsiębiorcy telekomunikacyjni przekazują kompletne informacje o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu oraz posiadane w postaci elektronicznej informacje o przebiegu innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu, informacje o posiadanych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, obiektach budowlanych umożliwiających kolokację, świadczonych usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu, usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu. Informacje, o których mowa powyżej powinny być przekazane corocznie do 15 września – zgodnie ze stanem na dzień 30 czerwca oraz do 31 marca – zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia poprzedniego roku (art. 29 ust. 2a megaustawy).

Prezes Zarządu wyjaśnił, że *Laito sp. z o. o. nie przekazała do dnia 15.09.2025 r. zgodnie ze stanem na 30 czerwca 2025 r. do UKE - za pośrednictwem systemu PIT - informacji, o których mowa w art. 29 ust. 2 i 2a pkt. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych z powodu zwykłego błędu ludzkiego – przeoczenia. Dane o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu oraz posiadanej w postaci elektronicznej informacji o przebiegu innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu, zostaną przekazane do UKE w kolejnym okresie sprawozdawczym.*

³⁷ Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia poprzedniego roku.

³⁸ Zgodnie ze stanem na dzień 30 czerwca danego roku.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wdrożenie rozwiązań organizacyjnych zapewniających terminową realizację obowiązku przekazywania informacji o infrastrukturze telekomunikacyjnej do Prezesa UKE za pośrednictwem systemu PIT.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departament Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Warszawa, dnia 8 grudnia 2025 r.

Kontrolerzy

Tomasz Kwitowski

Doradca techniczny

/podpisano elektronicznie/

Arkadiusz Kuliński

Starszy inspektor kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Administracji Publicznej

Dyrektor

Bogdan Skwarka

/podpisano elektronicznie/

